

Nåde!

Jeg hører de samme fortellingene fra hele bispedømmet, fra Romerike, Follo og Østfold. I landet som igjen regnes av FN å være verdens beste land å bo i, er det stadig flere fortellinger om unge, middelaldrende og gamle som sliter tungt. Konkurransen kan frembringe nytenking og det beste i oss. Den kan redusere overformynderi og hindre opphoping av privilegier hos et fåtall. Men hvis samfunnet blir et konkurransesamfunn der andre mennesker reduseres til konkurrenter det gjelder å overvinne og stenge ut, erstatter vi den kristne og humanistiske kulturelle verdiarven med naturens og markedets jernlover. Da former vi et samfunn bygget på den sterkestes, rikestes og best tilpassedes rett der menneskets verd måles i prestasjoner og økonomisk nytteverdi.

Dette er ikke på noen måte hele beskrivelsen av samfunnet vårt. Men det er for mange mennesker som erfarer at konkurransesamfunnet eter seg inn i sjelen deres og skaper opplevelse av å komme til kort. Det kan være en ungdomsskolejente i en kommune på Romerike som gruer seg til neste dag slik nesten halvparten av dem gjør. Det kan være en gutt i videregående skole i Follo som aldri får mulighet til å utvikle sine ressurser og som ikke lenger orker å møte nederlaget hver eneste dag. Det kan være en mann over 70 år i Østfold som tilhører den gruppen som har landets høyeste selvmordsrate på tross av verdens beste eldreomsorg. Det kan være unge menn i hele Borg bispedømme med utenlandske navn som ikke blir innkalt til jobbintervjuer og en ung kvinne med hijab som ikke får arbeid.

Julenatten i Betlehem for 2000 år siden viste oss at Gud den mektigste, opphøyet en ung jente til å føde alle menneskers håp om en annen verden. Gud fantes i en stall blant husdyrene der tjenestefolkene tilbrakte natten. Guds engler inviterte gjeterne, de nederste på arbeidslivets rangstige, til å være de første øyenvitnene.

Betlehemstallen ble et nådens rom for gjeterne denne natten. Deres natteleie i landsbyen ble gjort til en himmelsal. De fikk se at himmelens konge ble diet av en av deres egne. Stallen ble et rom der de for første gang i sitt liv var de utvalgte og opphøyd som fikk del i den himmelske musikken.

Også i verdens beste land å bo i er det behov for et nådens rom der den enkelte kan finne rom for hele seg og all sin lengsel etter tilhørighet, anerkjennelse og akseptering. I en tid der konkurranse og prestasjonspress dominerer kulturen og forventingene, trenger vi at Gud skaper rom for oss alle sammen og anerkjenner hver eneste en av oss slik som vi er med alt vårt av seire og nederlag.

I julen feirer vi at Gud ga oss et slikt rom i Betlehem og har latt bygge slike rom i hvert eneste lokalsamfunn og bydel i landet vårt. Kirkerommene er vår tids Betlehemsstall som gir oss nådens rom der vi kan høre og se glimtene av den himmelske nåde. I disse rommene med sin store takhøyde kan vi høyt eller stille gjøre en av de aller eldste kristne bønner til vår egen:

«Vi ber deg, Herre, om å bli vår hjelper og beskytter. Frels dem av oss som er i trengsler. Helbred de syke, gjør de sultne mette, reis opp de falne, oppreis de svake, trøst de motløse».

Den hellige familie måtte flykte fra makthavernes voldsbruk til Gaza og Egypt slik deres forfedre hadde gjort mange hundre år tidligere. Folket hadde opplevd det samme som så mange flyktninger har gjort og gjør. De hadde fått beskyttelse fra hungersnød for så å bli en undertrykket slaveklasse for egypterne. Men Guds nåde frigjorde folket fra slavekårene i Egypt. De glemte ikke sin erfaring. Det ble derfor dypt forankret i Israelsfolket at innflyttere og fremmede skulle elskes og bli tatt vare på.

Gud viser oss nådens rom i julens budskap. Måtte lyset fra julekrybbens nåde skinne gjennom oss slik at de som er på flukt denne høsten og vinteren får erfare gjestfrihet og beskyttelse i våre byer. La oss få nåde til å se flyktninger og innvandrere som våre medmennesker og ikke som konkurrenter i matfatet. Det er mat nok til alle. La oss gjøre våre lokalsamfunn til nådens sted for alle dem som sliter og trenger beskyttelse mot ødeleggelse.